

Til alle kystkommuner

Oslo, 21.11.2013

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/2506

Saksbehandlere:
Rita Vigdis Hansen
Marie Bytingsvik

Informasjon om nye bestemmelser i forurensningsforskriften kapittel 20 – utdypning om nye plikter for kystkommuner - avfallsplaner i havner

Endring av forurensningsforskriften kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip ble fastsatt 3. oktober 2013. Endringen er trådt i kraft og kunngjort i Lovdata og omfatter forurensningsforskriften § 20-3 første ledd punkt 8 og § 20-6.

Som følge av denne endringen plikter kommunen å utarbeide en oversikt over alle havner i egen kommune og sende denne til Fylkesmannen innen 1. januar 2014. Videre skal kommunen i samråd med havneansvarlige og berørte parter utarbeide en felles avfallsplan for havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter. En slik felles avfallsplan skal sendes Fylkesmannen for godkjenning innen 1. juli 2014 og deretter hvert tredje år eller ved vesentlige endringer.

Havneansvarlige som ikke gir kommunen nødvendige opplysninger, er selv ansvarlig for å utarbeide en egen avfallsplan.

Miljødirektoratet ber kommunene benytte vedlagte excel-ark til å gi en oversikt over alle havner i egen kommune.

Vi viser til høring av forslag til endringer i forurensningsforskriften kapittel 20 kunngjort den 14. mai 2013.

Bakgrunn

Bakgrunn for regelverksendringen er at Norge ikke har hatt en fullverdig implementering av EUs direktiv 2000/59/EF om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip. Nærmere om innholdet i direktivet og endringen i regelverket fremgår av høringsnotatet, som blant annet kan lastes ned her: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Horinger/Foreslar-a-endre-forurensningsforskriftens-kapittel-20-om-avfallsplaner-i-havner-2003491/>.

Endringen skal derfor bidra til å sikre en tilstrekkelig og harmonisert implementering i norsk regelverk på en mest mulig ressurseffektiv måte.

Det ble i forbindelse med høringen etterspurt mer veiledning for hvordan kommunene skal gå frem for å lage en oversikt over alle havner i egen kommune. Miljødirektoratet vil i dette brevet, så langt det er mulig, forsøke å avklare hvilken informasjon kommunene skal oversende og hvordan. Vi har også sett behov for å klargjøre nærmere kommunens rolle i dette arbeidet.

Nærmere om kommunens plikter

Kommunen får med denne forskriftsendringen to nye plikter:

- 1) Kommunen skal lage en oversikt over alle havner i egen kommune. Denne oversikten skal sendes til Fylkesmannen **innen 1. januar 2014**. En oppdatert oversikt sendes Fylkesmannen på nytt ved vesentlige endringer.
- 2) Kommunen skal i samråd med havneansvarlige og berørte parter utarbeide en felles avfallsplan for havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter. Denne planen skal oversendes Fylkesmannen for godkjenning **innen 1. juli 2014**. Deretter skal avfallsplanen evalueres og oversendes Fylkesmannen for ny godkjenning minst hvert tredje år.

Erfaringer fra oppfølging av dette regelverket, har vist at det er vanskelig for Fylkesmannen å skaffe seg en oppdatert oversikt over alle havner i fylket. Det er flere ting som tilsier at kommunene har et bedre utgangspunkt for å skaffe denne oversikten. Kommunen har allerede flere oppgaver og plikter som fordrer god oversikt over havneområder i egen kommune. I tillegg er kommunen i flere tilfeller også grunneier og utleier for flere havneområder. Det bør derfor være enklere for kommunen å fremskaffe en god oversikt over havneområder og dermed bidra til en bedre oversikt over alle havner i et fylke enn det som er dagens situasjon.

Slik regelverket er utformet, gjelder kravet om å utarbeide en avfallsplan også for havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter, uavhengig av havnens størrelse. Mange av disse havnene kan være enkle, private brygger hvor det i liten grad vil være aktuelt å etablere et særskilt mottakstilbud for avfall. I slike tilfeller kan det være mer naturlig å legge opp til at båteieren forplikter seg til å ta med sitt eget avfall hjem og benytte seg av eksisterende innsamlingsløsninger for husholdningsavfall. For å forenkle arbeidet med å utarbeide avfallsplaner for havner som dette, og samtidig begrense antallet avfallsplaner som krever godkjenning fra Fylkesmannen, har kommunen fått i oppgave å utarbeide en felles avfallsplan for havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter.

Havneansvarlige plikter i denne sammenheng å bidra med nødvendige opplysninger. Det er understreket i § 20-5 at havneansvarlige som ikke gir kommunen nødvendige opplysninger, selv er ansvarlig for å utarbeide en egen avfallsplan.

Vi presiserer at det fortsatt vil være den enkelte havneansvarlige som er forpliktet til å følge opp fellesplanen utarbeidet av kommunen i samråd med havneansvarlige og berørte parter. Dette bør klart fremgå av planen.

Miljødirektoratet er i ferd med å utarbeide en mal for slike felles avfallsplaner. Malen skal være klar på nyåret og vil bli publisert på miljokommune.no. Vi utarbeider også en mer omfattende veileder for oppfølging av dette regelverket. Veilederen skal være klar til våren.

Oversikt over havner i egen kommune

Kommunen skal utarbeide en oversikt over alle havner i sin kommune, ikke bare de havner som omfattes av kommunens fellesplan for havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter.

Oversikten skal dermed omfatte følgende typer havner så langt disse finnes i kommunen:

- Kommunale eller interkommunale havner (offentlige trafikkhavner mv)
- Industrihavner
- Fiskerihavner
- Småbåthavner og marinaer
- Andre private havner for fritidsbåter som omfattes av kommunens fellesplan

Kommunene oppfordres til å bruke skjønn ved oppføring av havner som hovedsakelig mottar avfall fra fritidsbåter.

Hvem som er havneansvarlig for den enkelte havn, jf. forurensningsforskriften § 20-3, pkt. 8, må også fremgå av oversikten. I tillegg er det behov for informasjon om den enkelte havns lokalisering. Kommunene må selv vurdere om det er hensiktsmessig å oppgi lokalisering for små private brygger tilknyttet husholdninger.

Vi vil gjerne at dere til utarbeidelsen av denne oversikten benytter excel-arket som vi har laget spesielt for dette formålet og lagt ved dette brevet. I excel-arket skal ulike kolonner fylles ut med nødvendig informasjon og oversendes Fylkesmannen innen fristen 1. januar 2014. Merk at det er merknader i noen av cellene, med veiledning til punktene.

Ved å benytte dette excel-arket, bidrar kommunen til at Fylkesmannen får inn informasjon om havner i alle kommuner i sitt fylke på samme form og etter samme systematikk. Det gjør det enklere for Fylkesmannen å lage sin egen totaloversikt. Fylkesmannen vil ha stor nytte av denne oversikten for å se hvem som skal levere inn avfallsplaner og til å registrere videre oppfølging. Oversikten vil også være et godt utgangspunkt når Fylkesmannen skal føre tilsyn med havnenes oppfølging av dette regelverket.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Thomas Hartnik
seksjonsleder

Rita Vigdis Hansen
sjefsingeniør

Vedlegg:

Mal for utarbeidelse av oversikt over alle havner i kommunen (excel-ark)